

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHİR POLAT' IN
7/45694 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

2024 yılında elektrikli araç üreticisi BYD ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında BYD'nin Türkiye'de yatırım yapmasına yönelik anlaşma imzalanmış olup yapılan anlaşma çerçevesinde, BYD'nin Türkiye'de yaklaşık 1 milyar dolar yatırımla, yıllık 150.000 araç kapasiteli elektrikli ve şarj edilebilir hibrit otomobil üretim tesisi ile sürdürülebilir mobilite teknolojilerine yönelik Ar-Ge merkezi kurması, 2026 sonunda üretime başlaması hedeflenen tesiste 5.000 kişiye kadar doğrudan istihdam sağlanması planlanmıştır. BYD markası imzalanan anlaşma üzerinden elde ettiği teşviklerle Türkiye pazarında gümrük vergisiz ve ek vergiden muaf araç satarak rekabet avantajı elde etmiştir.

Fakat şirket üst düzey yöneticisi Stella Li, "şu anda bir numaralı önceliğimiz Macaristan. İkinci önceliğimiz ise Avrupa'da ikinci bir üretim tesisi için uygun bir yer bulmak" diyerek Türkiye'ye yapacakları yatırımı askıya aldıklarını beyan etmiştir.

Bu bağlamda;

Soru 1- Bakanlığınız BYD firmasından yatırımın askıya alındığına dair resmi bir bildirim almış mıdır?

Soru 2- BYD ile imzalanan yatırım anlaşmasının güncel durumu nedir? Anlaşma feshedilmiş midir?

Soru 3- Anlaşmanın imzalandığı tarihten bugüne kadar BYD firması Türkiye'de kaç adet araç satışı yapmıştır?

Soru 4- Anlaşma kapsamında BYD firmasına sağlanan gümrük vergisi muafiyeti ve vergi indirimi uygulamaları halen devam etmekte midir? Bu kapsamda vazgeçilen vergi ve gümrük vergisi geliri ne kadardır?

Soru 5- Yatırımın gerçekleşmemesinde, bakanlığınızın bürokratik engelleri, mevzuat yetersizliği veya başka kusurları var mıdır?

Soru 6- Teşvik sistemimiz kapsamında desteklenen yatırımların öngörülen şekilde tamamlanmaması durumunda yatırımcıya uygulanacak müeyyideler nelerdir?

Soru 7- Yatırımın yapılmamasına karşılık hangi teminat mekanizmaları oluşturulmuştur?

CEVAPLAR:

Bilindiği üzere, elektrikli araçların gelişimi ve dijital teknolojilerin yaygınlaşması ile otomotiv sektöründe büyük bir dönüşüm yaşanmaktadır. Sektörün bu dönüşüme adapte edilmesi ve doğabilecek fırsatların değerlendirilmesi, sektöre yönelik politikalarımızın odağında yer almaktadır. İçten yanmalı araçlarda olduğu gibi yeni gelişen elektrikli araçlarda da ülkemizin dünyanın önde gelen üretim üslerinden biri haline getirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda, Bakanlığımız ve Hükümetimiz tarafından çok boyutlu bir strateji benimsenmiştir. Ülkemizde üretilen katma değer artırılması, endüstrinin dönüşümünün hızlandırılması ve elektrikli araçlar alanında doğan fırsatın değerlendirilmesi için hayata geçirilen Togg projesi, bu stratejinin en önemli ayağını oluşturmaktadır. Togg projesi, Bakanlığımızın devam eden destekleri ve tüketicilerin teveccühü ile hedefleri doğrultusunda ilerlemektedir. Bununla birlikte, mevcut üreticilerin yeni model geliştirmeleri, kapasite

artışları, Ar-Ge faaliyetleri ve yeni nesil araç yatırımları Bakanlığımız tarafından güçlü bir şekilde desteklenmektedir. Mevcut üreticiler tarafından devreye alınan yeni nesil araç yatırımları, uygulanan bu politikanın etkinliğini ve somut neticelerini ortaya koymaktadır. Diğer taraftan, elektrikli araçlar alanında teknoloji ve üretim yetkinliğine sahip uluslararası oyuncuların yatırımlarının ülkemize çekilmesine de ulusal hedeflerimize ulaşma bakımından stratejik bir önem verilmektedir. Bu kapsamda da çeşitli küresel markaların ülkemizde üretimlerine yönelik çalışmalar kararlılıkla yürütülmektedir.

BYD'nin Manisa'da gerçekleştirmesi hedeflenen yatırım projesi, ülkemizde yeni nesil araç üretim kapasitesinin artırılması amacıyla, yatırımlara proje bazlı destek verilmesine dair teşvik mevzuatımızın çizdiği sınırlar dâhilinde; yatırımın niteliği, asgari şartları, proje takvimi, firmanın sorumlulukları ve taahhütleri tanımlanarak destek kapsamına alınmıştır. Yatırımın öngörülen şekilde tamamlanmasına ilişkin olarak yatırım teşvik mevzuatının öngördüğü çerçevede izleme ve denetim faaliyetleri ile gerekli idari işlemler, Bakanlığımızca eksiksiz olarak yerine getirilmektedir.

Teşvik sistemimiz kapsamında desteklenen yatırımların öngörülen şekilde tamamlanmaması durumunda, sağlanan teşviklerin geri ödenmesine yönelik hususlar ile yatırımcılara uygulanacak diğer müeyyideler ise mevzuatımızda düzenlenmiştir. Bu müeyyideler, bahse konu yatırım için de geçerlidir. Bununla birlikte, tüm süreçlerde kamunun hak ve menfaatleri güçlü şekilde teminat altına alınmıştır.